

Veel kinderen kampen met longontsteking; waardoor komt dat?

Maarten Costerus

6 december 2023

Uitzonderlijk veel kinderen belanden momenteel met longontsteking in het ziekenhuis. beeld ANP, Robin van Lonkhuijsen

[GEZONDHEID](#)

Opvallend veel jonge kinderen belandden de afgelopen weken met een longontsteking in het ziekenhuis. Reden voor het RIVM om een onderzoek te starten. Wat is er aan de hand?

De bedden van het Canisius Wilhelmina Ziekenhuis en het Radboudumc in Nijmegen liggen vol patiëntjes met longontstekingen, meldde het AD dinsdag. Volgens kinderlongarts dr. Peter Merkus van het Radboudumc wordt de kinder-ic op dit moment volledig bezet door kinderen met luchtwegaandoeningen. Ook andere ziekenhuizen kampen met topdrukke.

De drukte in de ziekenhuizen correspondeert met de oplopende cijfers die het Utrechtse onderzoeksinstituut Nivel rapporteert. De organisatie merkt sinds een paar weken een sterke toename van het aantal kinderen met een longontsteking. Ook neemt het aantal kinderen met kinkhoest sinds oktober sterk toe.

Vorige week bezochten 112 per 100.000 kinderen van 5 tot en met 14 jaar de huisarts met een longontsteking, zo blijkt uit woensdag gepubliceerde cijfers van het onderzoeksinstituut. Dat zijn er beduidend meer dan vorig jaar, toen op het hoogtepunt 58 op de 100.000 kinderen met een longontsteking kampten. Ook in 2019, het jaar voor de coronapandemie, was dit aantal niet zo hoog.

Wintergolf

Ook in andere landen zien artsen veel jonge patiënten met een longontsteking. Onder meer China kampt met een golf van virusinfecties, inclusief longontsteking, bij kinderen. Volgens de internationale signaleringsdienst ProMED zijn er in een aantal kinderziekenhuizen lange wachtrijen met zieke kinderen die wachten op medische zorg.

Benjamin Cowling, een epidemioloog aan de universiteit van Hong Kong, is niet verrast door de ziektegolf in China. Hij noemt het een typische wintergolf, zegt hij in het wetenschappelijk tijdschrift Nature. Dat deze iets eerder komt dan gebruikelijk, heeft volgens hem te maken met de strenge coronamaatregelen in de afgelopen drie jaar. Doordat mensen toen nauwelijks in contact kwamen met allerlei verkoudheidsvirussen, zijn ze er nu vatbaarder voor. Ook de Nederlandse virologe Marion Koopmans denkt dat de ervaring van virussen in het Aziatische land duidt op een inhaalslag na de pandemie, zegt ze in het AD. Vermoedelijk heeft de toename in Nederland daar ook mee te maken.

Volgens een recent rapport van de WHO is de toename van het aantal ziekenhuisopnames in China het gevolg van bekende ziekteverwekkers, zoals adenovirussen, het influenzavirus en het RS-virus. Bij kinderen is een andere ziekteverwekker de boosdoener: *Mycoplasma pneumoniae*, een bacterie die de longen infecteert. Dit is een bekende oorzaak van longontsteking bij kinderen, ook in Nederland, en lijkt nu extra hard toe te slaan.

Dalende vaccinatiegraad

Vooralsnog is onduidelijk wat er in Nederland aan de hand is. Volgens de Nijmeegse kinderlongarts Merkus zijn er geen aanwijzingen dat nieuwe bacteriën of virussen rondgaan. Hij denkt eerder dat de toename van het aantal kinderen met een longontsteking samenhangt met de verminderde animo voor vaccinaties sinds de coronapandemie. Het RIVM maakte zich in juni nog zorgen over het dalend aantal kinderen dat is gevaccineerd tegen kinderziektes zoals kinkhoest, mazelen en rode hond. In maart was 84 procent van de baby's volledig gevaccineerd – 8 procent minder dan in 2021. Een lagere vaccinatiegraad betekent dat virussen makkelijker kunnen rondgaan en meer kinderen ernstig ziek worden.

Volgens het RIVM worden momenteel vooral het RS-virus, het coronavirus en het rhinovirus aangetroffen bij de wekelijkse steekproeven. Om een beter beeld te krijgen van welke virussen ernstige klachten bij kinderen geven, vraagt het instituut huisartsen extra keel- en neusmonsters op te sturen. Mogelijk biedt dat onderzoek een verklaring voor de uitzonderlijke ziektegolf op dit moment.